T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/552
KARAR NO : 2025/672
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET:Davacının, Halk Eğitim Merkezlerinde usta öğretici olarak çalışırken emeklilik nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan kıdem tazminatı ve parasal hakların ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : F. S.
Vekili : Av. A. İ.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin 10/10/1988-30/06/2024 tarihleri arasında Yumurtalık Halk Eğitim Merkezi ve Ceyhan Halk Eğitim Merkezinde usta öğretici olarak görev yaptığını ve emekli olduğunu belirterek, 1.000 TL kıdem tazminatı ve 100 TL yıllık izin ücreti alacağı olmak üzere toplam 1.100 TL'nin, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, kıdem tazminatının bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faizi ile birlikte ve yıllık izin ücreti alacağının %24 yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ceyhan 2. İş Mahkemesi 12/06/2025 tarih ve E.2025/44, K.2025/67 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Çıraklık ve halk eğitim merkezlerinde herhangi bir kadroya bağlı olmaksızın çalışan usta öğreticiler, 657 sayılı Kanun'un 89 uncu maddesi uyarınca ders ücreti karşılığında çalıştırılmaktadırlar. Başka bir anlatımla; özel hukuk niteliğindeki iş sözleşmelerinde sözleşme koşullarının taraflarca serbestçe müzakere edilmesi niteliği, anılan sözleşmelerde bulunmamaktadır. Sözleşme maddelerinin içeriği, davacının Kaymakam onayı ile görevlendirilmesi ve ücretlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulu'nca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığı'nca belirlenen ücretler üzerinden ödendiği dikkate alındığında, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, aralarındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu sonucuna varılmıştır. Davacı ile Bakanlığa bağlı Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü arasındaki ilişki idarece yapılan görevlendirmeye dayalı olup göreve alınma ve çalışma koşulları ile ödenecek ücretin statü hukuku içinde düzenlenmesi karşısında taraflar arasında bir iş sözleşmesinin varlığından söz edilemez. Bununla birlikte, sosyal güvenlik yönünden Sosyal Güvenlik Kurumuna primlerinin yatırılmış olmasının da davacının iş sözleşmesi ile çalıştığı anlamına gelmeyeceği açıktır. Usta öğretici, 4857 sayılı Kanun kapsamında işçi sayılmadığından taraflar arasındaki ilişkinin statü hukuku kapsamında bulunması sebebiyle ihtilafın idari yargıda çözümlenmesi gerektiği anlaşılmakla; Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2019/9-786 Esas 2021/1518 Karar, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 2024/11425 Esas 2024/15021 Karar sayılı ilamları da dikkate alınarak yargı yolu caiz olmadığından dava şartı yokluğundan davanın reddine..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Khd0Tjt - eIqBz+k - 7lmkhLG - YQ0nug= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Adana 2. İdare Mahkemesi 26/09/2025 tarih ve E.2025/1325 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı idare arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat alacağının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; Adana Ceyhan Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde usta öğretici olarak ders saati karşılığı ücret ile görev yapmakta iken emekli olan davacının kıdem tazminatı için 1.000,00-TL'nin 30/06/2024 tarihinden itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiziyle ile ödenmesi, yıllık izin ücreti için 100,00-TL'nin 30/06/2024 tarihinden itibaren işleyecek %24 yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle Ceyhan 2. İş Mahkemesi'nde dava açıldığı, Ceyhan 2. İş Mahkemesi'nin 12/06/2025 tarih ve 2025/67 sayılı kararı ile ihtilafın idari yargıda çözümlenmesi gerektiği, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar verildiği, bunun üzerine dava konusu istemlerin ödenmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem tazminatının ve yıllık izin ücreti alacağı İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim; benzer nitelikteki bir davada, Uyuşmazlık Mahkemesince verilen 26/11/2018 tarih ve E:2018/753, K:2018/712 sayılı karar da bu doğrultudadır..."*

5. Adana 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

> *"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."*

7. 506 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."*

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

> "*Bu Kanunun uygulanmasında;*
>
> *...*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Khd0Tjt - eIqBz+k - 7lmkhLG - YQ0nug= ile erişebilirsin

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

...
ifade eder.
..."

9. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

10. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

11. 4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

12. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

13. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

14. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

15. 7036 sayılı Kanun'un *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Khd0Tjt - eIqBz+k - 7lmkhLG - YQ0nug= ile erişebilirsin

tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

16. 7036 sayılı Kanun'un "*Geçiş Hükümleri*" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, davacının Halk Eğitim Merkezlerinde usta öğretici olarak çalışmakta iken, emekli olması nedeniyle tazminat ve alacaklarının, faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

20. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve alacakların İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Khd0Tjt - eIqBz+k - 7lmkhLG - YQ0nug= ile erişebilirsin

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Adana 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ceyhan 2. İş Mahkemesinin 12/06/2025 tarih ve E.2025/44, K.2025/67 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adana 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ceyhan 2. İş Mahkemesinin 12/06/2025 tarih ve E.2025/44, K.2025/67 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde, Üye Recep KILIÇ'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Khd0Tjt - eIqBz+k - 7lmkhLG - YQ0nug= ile erişebilirsin

KARŞI OY

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 47. maddesinde yer alan, “Örgün ve yaygın eğitim kuramlarında ve hizmet içi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir. Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir” hükmü uyarıca yayımlanan; Milli Eğitim Bakanlığı Kuramlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde; "Uzman ve Usta Öğreticiler aşağıdaki şekillerde görevlendirilirler.

1-Geçici personel olarak: Geçici personel olarak görevlendirilecek uzman ve usta öğreticiler ile yapılacak sözleşme esasları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 15/05/1975 gün ve 1897 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen 4 üncü maddesine göre Bakanlıkça hazırlanır.

2-(Değişik: 29.8.2009/27334 RG) Ek ders görevi verilmesi yoluyla:

4. maddede belirtilen esaslara göre ek ders görevi verilmesi yoluyla görevlendirilecek uzman ve usta öğreticilere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda belirtilen miktarda ek ders görevi verilebilir.” düzenlemesinin yer aldığı;

Anılan Yönetmeliğin muhtelif maddeleriyle, bu görevlilerin; göreve alınmaları ve görevlerinin sonlandırılması, çalışma süresi, çalışma saati, bu kapsamda çalışanların nitelikleri, sorumlulukları çalışma koşullarının, yapılacak ödemelerin kamu idaresince önceden düzenlendiği;

Milli Eğitim Bakanlığı kuramlarında, sözleşmeli veya ek ders görevi ile usta öğreticilerin görev yapabileceği, bunların çalıma koşullarının statü hukuku içinde düzenlendiği, idarenin göreve alma ve görevi sonlandırma gibi konularda üstün yetkilerinin bulunduğu görülmektedir.

7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun “Görev” başlıklı 5. maddesinde; “ (1) İş mahkemeleri;

a)5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b)İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c)Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar. " denilmiştir.

Davacının statü hukukuna tabi olduğu, görevlendirilmesinin iş sözleşmesi bir başka anlatımla işçi-işveren ilişkisi olarak nitelenemeyeceği, sosyal güvenlik bakımından bağlı olunan kurumun da bu statüyü belirlemeyeceği sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, davanın görüm ve çözümünün idari yargıya ait bulunduğu oyu ile davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Recep KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Khd0Tjt - eIqBz+k - 7lmkhLG - YQ0nug= ile erişebilirsin